

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำผลมาสรุป ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เป็นเหตุผลทำให้ผู้ค้ายาเสพติดสามารถเลิกค้ายาเสพติด

สมมติฐานการวิจัย

1. การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ทั้งเหตุผลส่วนตัวและเหตุผลสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับสูง
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสถานภาพ อาชีพภูมิฐานะ รายได้ส่วนตัว รายได้รวมภายในครอบครัว รายจ่ายภายในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัย ระยะเวลา

การเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวนครั้งที่เคยถูกจับกุมเกี่ยวกับยาเสพติดบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยก่อนถูกจับกุม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ต้องขัง คดีตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ที่มีพฤติกรรมการค้ายาเสพติดและถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามตามหมายศาล ในช่วงระหว่างปี 2555 จำนวน 479 คน ด้วยวิธีการคำนวณทางสถิติ ของ ยามาเน่ จำนวน 218 คนอย่างไรก็ตามเนื่องจากจำนวนประชากรหญิงมีน้อยผู้วิจัยจึงกำหนดให้ประชากรหญิงเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดขนาดตัวอย่างที่เหลือจะเป็นชาย จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก (Lottery method) เพศชาย จากนั้นเลือกตัวอย่างตามอัตราส่วนที่เป็นไปตามจำนวนในประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ภูมิฐานะ อาชีพ รายได้ ส่วนตัว รายได้รวมภายในครอบครัว ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวนครั้งที่เคยถูกจับกุม บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยก่อนถูกจับกุม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยวัดจากพฤติกรรม 2 ด้าน คือ ด้านส่วนบุคคล ด้านสภาพแวดล้อม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลิกค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้

1. ระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยของการใช้เหตุผล ได้แก่ ด้านส่วนบุคคล และ ด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยด้านเพศ และปัจจัยด้านระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบคือ -0.014, 0.319 และ 0.022 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ -0.223, 0.203 และ 0.158 ตามลำดับ ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด ได้ร้อยละ 12.30 ($R^2=0.123, F=12.106$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด ได้แก่ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $Y = 3.179 + (-0.014) + 0.319 + 0.022$ และ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = 0.350 + (-0.223) + 0.203 + 0.158$

ส่วนตัวแปรอิสระอีก 10 ตัวแปร ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้านระดับการศึกษา (X_1) ปัจจัยด้านสถานภาพ (X_2) ปัจจัยด้านอาชีพ (X_3) ปัจจัยด้านภูมิฐานะ (X_4) ปัจจัยด้านรายได้ส่วนตัว (X_5) ปัจจัยด้านรายได้รวมภายในครอบครัว (X_6) ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว (X_7) ปัจจัยด้านลักษณะที่อยู่อาศัย (X_{10}) ปัจจัยด้านจำนวนครั้งที่เคยถูกจับกุม (X_{12}) และปัจจัยด้านบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยก่อนถูกจับกุม (X_{13})

เมื่อ Y และ Z = การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลิกค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัด

มหาสารคาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลิกค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า การเลิกค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของผู้ค้ายาเสพติดในการเลิกค้ายาเสพติดดังนี้ ควรทำการปราบปรามผู้ผลิตยาเสพติดเจ้าพนักงาน ตำรวจที่เป็นผู้ค้ายาเสพติดเสียเองและผู้ค้ายาเสพติดโดยทั่วไป จำนวน 47 คน แก้ไขเศรษฐกิจ โดยให้รัฐจัดหางานที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย จำนวน 31 คน อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดให้เข้าใจอย่างท่องแท้ จำนวน 14 คน เลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด โดยไม่ต้องคำนึงถึงสิ่งใด ๆ จำนวน 13 คน บำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาและติดยาเสพติดให้หมดไป จำนวน 10 คน ลงโทษให้รุนแรงขึ้น จำนวน 8 คน เลิกคบเพื่อนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเด็ดขาด จำนวน 7 คน ให้รัฐบาลช่วยเหลือด้านอาชีพแก่ผู้พ้นโทษ จำนวน 5 คน แก้ไขสภาพชุมชนอยู่อาศัยที่มียาเสพติดระบาด จำนวน 4 คน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้จากเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีประเด็นที่น่าสนใจพอที่จะนำมาอภิปราย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 การใช้การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ทั้งเหตุผลส่วนบุคคลและเหตุผลสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับสูง ผลการวิจัย พบว่า ระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านส่วนบุคคลและด้านสภาพแวดล้อม จากผลดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามนั้น ได้มีการพัฒนาในการประกอบอาชีพเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนชาวจังหวัดมหาสารคามที่สูงขึ้น เช่น รายได้จากการปลูกข้าวที่รัฐบาลมีการรับจำนำในราคาที่สูงกว่าท้องตลาดทำให้คุ้มกับการลงทุนและเหลือเพียงพอกับค่าใช้จ่าย

1.2 จังหวัดมหาสารคามยังเป็นศูนย์กลางการศึกษา มีเศรษฐกิจขยายตัวเงินไหลเวียนจากนักศึกษาบุคลากรการศึกษาที่มาอาศัยอยู่ในจังหวัดมหาสารคาม อย่างมากมาย ทำให้มีความผูกพันต่อสังคมจากการที่เป็นจังหวัดศูนย์รวมแห่งการศึกษา

1.3 การประกอบอาชีพหลากหลายมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามมีระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดไม่สูงนัก สอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุม (Control Theory) Hirschi (1969) ได้ให้ความหมายของ Attachment ไว้ว่าเป็นความรู้สึผูกพันหรือความรู้สึกชอบชั่วดี ซึ่งมีลักษณะของการคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้อื่น หรือสังคม โดยส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง สาระสำคัญในความรู้สึกผูกพันนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการซึมซับเอาบรรทัดฐานของสังคมเข้าไปในตัวบุคคล ความรู้สึกผูกพันนี้เองดูเหมือนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของความผูกพันที่มีต่อสังคม ความรู้สึกผูกพันที่มีผลต่อการยับยั้งการกระทำผิดประกอบด้วย บิดามารดา โรงเรียน และเพื่อน คือ

1.3.1 ความรู้สึกผูกพันต่อบิดา มารดา ถ้าบุคคลมีความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดาสูงมีค่านิยมเหล่านี้เป็นค่านิยมที่ต่อต้านการกระทำผิด

1.3.2 ความรู้สึกต่อโรงเรียน ความรู้สึกผูกพันที่มีต่อ โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดเด็กจะกระทำสิ่งที่ไม่ดีใน โรงเรียนนั้น ความรู้สึกผูกพัน ความยึดมั่น ความเกี่ยวข้องต่อกิจกรรมด้านการศึกษาลดต่ำลง

1.3.3 ความรู้สึกผูกพันต่อเพื่อน เด็กวัยรุ่นที่มีความรู้สึกผูกพันกับเพื่อนมากจะกระทำผิดน้อย

1.3.4 ความยึดมั่น (Commitment) ต่อการกระทำที่สังคมยอมรับ เชื่อว่าหากบุคคลได้ทุ่มเทชีวิตอย่างแท้จริงในการสร้างตัวและสร้างชื่อเสียงแล้วความคิดที่จะกระทำผิด หรือละเมิดกฎหมายนั้น มีน้อยกว่า ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลไม่มีความยึดมั่นอยู่กับการกระทำที่สังคมยอมรับ ความคิดที่จะละเมิดกฎหมายมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้ง่ายกว่า

1.3.5 ความเกี่ยวข้อง (Involvement) กับกิจกรรมที่สังคมยอมรับ คือ ถ้าบุคคลหมกมุ่นทุ่มเทอยู่กับการทำความดี หรือการกระทำต่าง ๆ อันเป็นไปตามระเบียบบรรทัดฐานของสังคมแล้ว เขาก็จะไม่มีเวลาหรือโอกาสที่จะไปกระทำผิดหรือแม้แต่จะคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดได้เลย

จึงสรุปได้ว่า ความผูกพันทางสังคมและเศรษฐกิจที่ดีขึ้น และการเป็นแหล่งการศึกษา ทำให้การใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด ของผู้ต้องขังในเรือนจำ

จังหวัดมหาสารคามมีระดับปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ ภูมิฐานะ รายได้ส่วนตัว รายได้รวมภายในครอบครัว รายจ่ายภายในครอบครัว ลักษณะที่อยู่อาศัย ระยะเวลาการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวนครั้งที่เคยถูกจับกุมเกี่ยวกับยาเสพติด บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยก่อนถูกจับกุม

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านเพศ และปัจจัยด้านระยะเวลาที่อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด และปัจจัยด้านอายุ ผู้วิจัยจึงนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านเพศ มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม นั้นส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีพฤติกรรมเป็นผู้เสพยาเสพติดมาก่อนแล้วจึงหันมาเป็นผู้ค้ายาเสพติดต่อไป ปัจจัยด้านเพศ จึงมีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขัง ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัทธิ จิตสว่าง และสุนนทิพย์ ใจเหล็ก (2543 : 34) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “เส้นทางชีวิตของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด” ว่า มุลเหตุจูงใจในการเข้าสู่ขบวนการค้ายาเสพติดผู้ค้ารายย่อยของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เนื่องจากประสบปัญหาเศรษฐกิจ ไม่มีทางเลือกในชีวิตต้องการนำเงินไปซื้อยาเสพติดเพื่อนำมาเสพ ตลอดจนสภาพแวดล้อมชักจูงโดยจำหน่ายยาเสพติดประเภทยาบ้ามากที่สุดผู้ค้ารายใหญ่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

2.2 ปัจจัยด้านระยะเวลาที่อยู่เกี่ยวกับยาเสพติด มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในภาวะปัจจุบัน การดำรงชีพ ต่างก็มีหลากหลายอาชีพ หากมีสภาพความเป็นอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นระยะเวลานานๆ และเห็นปัญหาขายาเสพติดตามสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ทุก ๆ วัน ก็สามารถทำให้บุคคลดังกล่าวหันมากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ง่ายยิ่งขึ้น ดังนั้นการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นระยะเวลานาน ๆ จึงมีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติด

คิด ของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม สอดคล้องกับทฤษฎีทฤษฎีการสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential association theory) ทฤษฎีการสมาคมที่แตกต่างกัน เป็นทฤษฎีที่เกิดจากแนวคิดของ Edwin H.Sutherland นักสังคมวิทยาชาวอเมริกัน และเมื่อศึกษาแนวคิดนี้แล้ว สามารถนำมาประยุกต์กับงานได้ คือว่า ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมการค้ายาบ้าก็คือพฤติกรรมเลียนแบบเพื่อนบ้าน ที่เห็นเพื่อนบ้านค้ายาเสพติดเป็นระยะเวลานานๆ หรือสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่นั้นคนส่วนใหญ่มีอาชีพค้ายาบ้า มีเงินใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เมื่อเห็นผู้อื่นทำเช่นนั้นได้ ตนเองซึ่งมีความอยากได้อยู่แล้ว หรือตนเองก็หลงอยู่ใน สังคมบริโภคนิยม หรือวัตถุนิยม ระยะเวลา จึงมีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นต้น

2.3 ปัจจัยด้านอายุ มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็น เพราะอายุเป็นปัจจัยสำคัญที่ชี้ให้เห็นถึง จำนวนการยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ซึ่งจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น บุคคลที่เสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดนั้นอยู่ในช่วงอายุ 15-30 ปี ซึ่งช่วงอายุดังกล่าว ยังเป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ มีเพื่อนมากมาย ช่างชวนได้ง่าย และศึกษาระดับตามวัย ซึ่งทำให้มีโอกาสในการติดสิ่งเสพติดได้ง่าย และง่ายที่จะมีพฤติกรรมในการค้ายาเสพติดได้ด้วย

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรศักดิ์ วงศ์ธนเวทย์. (2554 : 28) ได้ทำการวิจัยเรื่องการกระทำความผิดฐานคดีที่เกี่ยวกับยาเสพติด : กรณีศึกษาผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดสุโขทัย สามารถสรุปผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ผู้กระทำความผิดฐานคดีเกี่ยวกับยาเสพติดส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 21-30 ปี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะบางประการอันอาจเป็นประโยชน์ต่อการเลิกค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

1.1 ผลจากการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจค้ายาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านส่วนบุคคล และด้านสภาพแวดล้อม มีประเด็นข้อเสนอแนะปรับปรุงได้ดังนี้

1.1.1 จากผลการวิจัยผู้ต้องขังที่ตัดสินใจค้ายาเสพติดส่วนใหญ่แล้ว ต้องการที่จะมีเงินใช้จ่ายจำนวนมาก ดังนั้นแล้ว รัฐบาลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายในการสร้างงานให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนเหล่านี้มีงานทำ สร้างรายได้ที่สุจริต สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้อย่างไม่เดือดร้อน

1.1.2 ปลูกฝังคุณธรรมแก่เยาวชนในเรื่อง พิชัยภัยของยาเสพติดที่เกิดขึ้น รวมถึงฝึกเยาวชนให้รู้จักทำงานที่สุจริต ถึงแม้บางครั้งจะไม่ได้ค่าตอบแทนที่สูงมากนัก แต่ก็เป็นค่าแรงที่เกิดขึ้นแล้ว ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม

1.1.3 ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ใกล้ชิดกับเยาวชน หรือคนในครอบครัว จึงจำเป็นต้องปลูกฝังความสำนึกถึงความผิดชอบชั่วดี ที่เกิดขึ้นแก่คนในครอบครัว ให้ความรักความอบอุ่น รวมถึงการแนะแนวทางการปฏิบัติตนให้ไกลจากสิ่งเสพติดเหล่านี้ด้วย

1.1.4 สำหรับมาตรการในการลงโทษผู้ค้ายาเสพติด สำหรับบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่สำนึกผิด คือ การกลับมาค้ายาเสพติดซ้ำแล้วซ้ำอีก เหล่านี้ รัฐบาลควรมีมาตรการที่เด็ดขาด และรุนแรงขึ้นกว่าเดิม (สำหรับบุคคลที่กระทำผิดซ้ำ ๆ) ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้รู้ได้ว่ากฎหมายไทยยังศักดิ์สิทธิ์อยู่

1.2 ผลจากการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าปัจจัยด้านเพศ อายุ และระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ดังนั้นจึงควรป้องกัน ดังนี้

1.2.1 ส่วนใหญ่แล้ว เพศชายมีภาวะความเสี่ยงในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุด โดยเฉพาะวัยรุ่นชายที่ไม่ได้รับการศึกษา หรืออยู่ช่วงการศึกษาระดับ ม.ปลาย ดังนั้นแล้ว ครอบครัว หรือคนใกล้ชิดควร เช่นเพื่อนต้องคอยสอดส่องดูแลบุคคลที่มีความเสี่ยงในการค้ายาเสพติด หรือค้ายาเสพติด โดยการให้ความรู้พร้อมแนะนำถึงภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นหากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และที่สำคัญพ่อแม่ต้องให้ความอบอุ่น และห้ามปราม พร้อมให้ความเข้าใจแก่คนในครอบครัวให้มากขึ้น

1.2.2 หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งนี้เพราะอาจทำให้เราเสี่ยงต่อการค้ายาเสพติดได้ และหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดทุกชน

1.3 ผลจากการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

1.3.1 ควรมีการฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังที่สามารถนำไปประกอบอาชีพในการหารายได้เลี้ยงชีพได้จริง เช่น วิชาชีพการทำขนมปัง หรือ เบเกอรี่ วิชาชีพช่างเชื่อม วิชาชีพช่างปูน วิชาชีพช่างไม้ วิชาชีพช่างเฟอร์นิเจอร์ และวิชาชีพอื่นๆ เพื่อนำไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ

1.3.2 รัฐควรมีสวัสดิการ และช่วยเหลือหลังพ้นโทษอย่างต่อเนื่อง

1.3.3 อบรมให้ความรู้ถึงพิษภัยยาเสพติดที่มีต่อประเทศชาติอย่างเข้มข้น

1.3.4 รัฐควรจัดหางานที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายและตามถนัด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การป้องกันการค้ายาเสพติดซ้ำในจังหวัดต่างๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การช่วยเหลือในด้านอาชีพที่มั่นคงแก่ผู้เลิกค้ายาเสพติดที่พ้นโทษออกไปจากเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม